

Dil ve Politika: Temeldeki İlişkiler

Çeviren: *Ahmet Kocaman*
Hacettepe Üniversitesi

Bu bölümde daha önce sözünü ettiğim gibi, başka yazarlar da Chomsky'nin dilsel ve politik düşünceleri arasındaki ilişkiler üzerinde yorum yapmışlardır. Bu çözümlerlerin çoğu dili insan olmanın bir ölçüde temeli olarak ele alır. Birçoğu *Descartes ve Humboldt'un Chomsky'nin düşünceleri üzerindeki etkilerinden* söz ederler. Chomsky, felsefesini biçimlendiren başkalarını da anar: 'kişisel bağlılıklarım ve umutlarım: Rousseau, Humboldt, Marx ve Bakunin ve başkalarının kimi düşüncelerinden kaynaklanan, emekçi denetiminde, anlamlı, üretken, yaratıcı çalışma olanağına ilgi duyan, liberal sosyalizm düşüncesine dayanır.' Yaratıcı sözcüğünden ve *Humboldt'un dil kuramlarının Chomsky'nin dilsel yaratıcılık düşüncesine* esin kaynağı olduğu düşüncesinden yola çıkarak yorumcular dilsel ve politik çalışmaları arasında bağlantı kurmuşlardır.

Dilbilimsel ve politik düşünceleri arasındaki bağlantı sorulduğunda Chomsky 'bir ilişki bulunsa bile oldukça soyut bir düzlemedir' diye yanıtlamıştır bu soruyu. Ben önerilen bağlantıların yeterince soyut olmadığını, daha doğrusu yanlış bir yönden soyut olduklarını öne süreceğim. Dilbilim ve politikaya bakmak yerine Chomsky üzerinde, onun düşünme biçimi üzerinde durmalıyız.

Birinci bölümde belirtildiği gibi, Chomsky'nin düşüncesinin belirgin bir özelliği 'ayrıştırma' (abduction) kavramına olan inancıdır. Chomsky bu kavramı, göstergebilim alanının gelişmesine yol açan, göstergelerin incelenmesinin öncülüğünü yapan 19. yüzyıl Amerikan felsefecisi C.S. Peirce'te bulur. Peirce aynı zamanda, olguların onları algılayan zihinden bağımsız olarak varlığını öne süren felsefe yaklaşımının, Gerçekçiliğin de yandaşıdır. (Aşağıda tartışacağım gibi Chomsky de bir gerçekçidir.) Chomsky karşılıklı görüşmelerimizden birisinde ayrıştırma kavramından söz etti.

Haley: Ayrıştırma kavramınız gerçekten ilgimi çekiyor.

Chomsky: Ayrıştırma mı? Peirce'in çok ilginç bir yazısı vardı; daha sonra bunun üzerinde durduğunu sanmıyorum; 50'lerde yeniden basıldığında 'Ayrıştırmanın Mantığı' başlığını taşıyordu. Ona ne dediğini pek anımsamıyorum; sanırım ilk basıldığında idi, Peirce'in yazılarının 50'lerde basılmaya başladığı dönemlerde; yüzyılın başlarında idi. Dedi ki (aslında bilimlerde kuram oluşturma üzerine konuşuyor, ama bu herhangi bir bilgi türünde olabilir, bunu açıkladı kendisi) çağrışım yoluyla bir yere varamazsınız, tümevarım yoluyla bir yere varamazsınız; tümevarım hiçbir tür bilgiyi edinme yöntemi değildir. Dedi ki, tümevarım, doğrulama vb. bulguladığımız şeyleri denetleme, bunları

açıklama ve ayrıntıları tamamlama yolu olabilir ama aslında olan başka şeyler de vardır; süren, olan bu öteki şeylere ayrıştırma adımı verdi. O konuda fazla birşey söylemedi, bu da şaşırtıcı değil ama ne olduğunu söyledi, içgüdüsel dedi. Bir civcivin tahılı gagalaması ile aynı şeydir dedi; bu nedenle sahip olduğumuz içgüdüsel bir düzenektir, günümüz terimleriyle söylenirse beynin kuram oluşturma bölgesidir ve bu dağınık verilerden bir kuramsal yorum çıkarır, oluşturur. Bunu içgüdüsel olarak yaparız. Sonra bunu tümevarım yoluyla, bilim yöntemi vb. yollarla denetleriz. Eğer bilimde olanı gerçekten anlamak istiyorsanız, ya da insanlar dünyaya ilişkin bir kavram kazandıklarında olağan yaşamda ne olduğunu anlamak isterseniz, bu içgüdüsel süreci anlamak zorundasınız, dedi. Bunun tümüyle doğru olduğunu düşünüyorum.

Chomsky'nin belirttiği gibi, Peirce'in ayrıştırması geleneksel tümevarımdan çok farklı. Tümevarım usunu kullanan kişinin giderek genellemeler oluşturduğu bir yığın gözlenmiş veriye dayanır. Buna karşılık Peirce'in ayrıştırması çok az ya da dağınık verilerden aceleyle kuramsal yorumlar oluşturur; böylece gözlenen olgulardan çok usunu kullanan kişinin içgüdüsel sezgilerine daha çok dayanır. Chomsky, nasıl anadili konuşuru olarak bizi sınırlayan ve bize dil öğrenme olanağı veren kimi yapılarla doğmuşsak, dili nasıl öğrendiğimize ilişkin kuramlar oluşturma olanağı veren ve bunları sınırlayan yapıları da birlikte getirdiğimize inanır. Ancak bu ayrıştırma işlemleri salt dil konusunda kuram oluşturmaya sınırlı değildir; her tür kuram oluşturmaya, insan davranışı konusunda bilgiye değin bile uzanır.

Bizimle görüşmesinde Chomsky bu ayrıştırma kavramının insanların politik olarak birbirleriyle ilişkileriyle de bağlantılı olduğunu söyledi.

Lunsford: Bu düşünceden (ayrıştırmadan) çok etkilendim ve politik düşüncenizde de, işgören bir ayrıştırma süreci olup olmadığını merak ediyorum, tıpkı.....

Chomsky: Elbette, yaptığımız herşeyde o var. Daha yalın birşey alalım. Kendinizi toplumsal yapıya nasıl yerleştirirsiniz? Kolayca yaparsınız bunu. İnsanlarla onların beklentilerine uygun bir biçimde etkileşimde bulunursunuz. Kimi zaman yanlış yapar ve sıkıntıya düşeriz., ama karmaşık toplumsal durumlarda genel olarak işleyen geniş çaplı uyarlanmalar vardır. Bu demektir ki kafanızda, her nasılsa, bir toplum kuramı, bir kişilik kuramı vardır, işler kötüye gittiğinde bunun ayırına varır ve uyarlamaya çalışırsınız. Bu nasıl oldu? Buraya yine hayvan içgüdüğü ile, ayrıştırma ile gelindi. Bu çokça bilmediğimiz bir kuram ama eğer ne olduğunu bilebilseydik üzerinde yapılandığı basit kanıtlarla karşılaştırıldığında çok daha gelişmiş olduğunu, temelde türler arasında oldukça benzer olduğunu çünkü türlerin özelliklerini yansıttığını kuşkusuz anlayacaktık. Aslında dile benziyor bir bakıma.

İnsanın politik düşünce dediği şey de, doğrudan, kendi deneyimlerimizden bir ölçüde uzaktaki sorunlarla (doğrudan etkileşimde bulunduğunuz kendi dünyanızın ötesinde, daha geniş toplumsal dünyadaki iktidar, karar ve denetim sorunlarıyla) uğraşan bunun bilinçli bölümüdür. Sözgelimi, herkesin okuluna ilişkin bir kuramı vardır ve bu bir güç dizgesidir.

Bunun ötesindeki konuları düşünmek isterseniz, kentinizin, hükümetinizin, ya da dünyanın ve tarihinizin politikasına girmiş olursunuz. Ama bütün bunlar temelde ayrı değildir; salt düşüncenizi ve usunuzu götürdüğünüz sınırlar bakımından ayrıdır. Belki de yakın çevrenizin ötesine geçtiğinizde, dünyada yaşamak için, bunu daha da bilinçli yaparsınız.

Haley: Dünyanın politik durumu konusundaki olgulara yaklaşımınızda bu bir tür Kartezyen 'sağduyu ahlaki' midir; yoksa sizin daha önceki eğitiminizden, daha önceki iş çevrenizden gelen birşey midir?

Chomsky: Nereden geldiğinden tam olarak emin değilim. İlk çocukluğunuzdaki etkilenmeleri deşmek biraz aldatıcı birşey. Önemli olabilecek şeylerin kimilerini anımsayabilirim ama burada çok derinlere giden birşey olduğunu sanmıyorum. Politika ve ahlakla ilgili sorunlara genel olarak sağduyuyla, isterseniz Kartezyen sağduyusuyla diyelim, ulaşılabileceğini sanıyorum. Zor olan ve düşünce gerektiren konular elbette vardır, ama olağan usa vurmanın kapsamı dışında olan birşey bilmiyorum. Ahlak değerlerinin türler arasında epeyce ortak olduğunu da düşünüyorum. Değişik görümleri benzerlikleri gözden kaçırmamızdan ve salt ayrımları gözlememizden ileri geliyor, ya da toplumun bunları temel insan gereksinimlerine ve ilgilerine uygun olmayan biçimde çarpıtmasından ve değiştirmesinden ileri geliyor- bu ne yazık ki, oluyor.

Yukarıda değindiğim gibi, insan usu üzerinde ayrıştırmanın oynadığı rol konusunda Chomsky'nin düşünceleri onun Gerçekçiliğe felsefe bakımından bağlılığıyla ilgilidir. Gerçekçiliğin dilbilim yaklaşımıyla ne ilgisi olduğunu anlamak için Chomsky'nin dilin bilimi konusundaki önermeleriyle Thomas Khun gibi bilimsel 'görecelikçi' birinin görüşlerini karşılaştırmak yetecektir. Bilimsel Devrimlerin Yapısı (*The Structure of Scientific Revolutions*) adlı yapıtında Khun bilim tarihçilerinin 'açık ya da örtülü paradigma değişikliklerinin bilim adamlarını ve onların öğrencilerini giderek gerçeğe daha çok yaklaştırdığı düşüncesini terk edebileceklerini' söyler. (Khun 170) Kuhn 1970 baskısına yazdığı notta bu noktayı daha da açıklar; 'Sanırım, 'gerçekten orada' türünden önermeleri oluşturmada kuramdan bağımsız bir yol yoktur; Bir kuramın varlıkbilimi ile doğadaki 'gerçek' karşılığı arasında uyum kavramı bana şimdi ilke olarak yanıltıcı gibi görünüyor.

Gerçekçi olarak Chomsky 'orada bulunandan' sözetmekten uzak durmaz. Her ne kadar tanımları gereği, bilimsel kuramların yeterince belirlenmediklerini benimsese de, 'hiçbir deneysel kanıtın sonucul olmadığını kabul etse de, Chomsky bilime Doğru'nun araştırılması olarak yaklaşır. Dili çoğu zaman zihinsel durumunu yansıtan sözcükler içerir. Sözelimi Dil ile Zihin'de (*Language and Mind*) dilbilgisi kavramını tartışırken şunları söyler: 'Bu tür dilbilgilerinin ve bunları yöneten ilkelerin niteliğini belirleme sorunu tipik bir bilim sorunudur; belki çok zor ama zihinsel gerçeklikle örtüşmelerine ya da örtüşmemelerine göre ilke olarak kesin doğru ya da yanlış yanıtı verilebilecek bir sorun. (*Language and Mind* 18) (vurgulama tarafımızdan eklenmiştir) *Rules and Representations* (Kurallar ve

Simgelemeler) 'de hücre bağışıklığında 'öğrenme'nin oynadığı rolün göstergesi olarak Jiel Kaj Jerne'nin çalışmasından söz eder. Uzun süredir bağışık olmayı öğrendikleri düşünülüyorsa da, Jerne'nin çalışması, 'Bir hayvanın bağıştıran (antigen) gelmeden bu özelliğe karşıtten (antibody) üretmeye yönlendirilemeyeceğini' sezdirmektedir. Bu nedenle, dışardan bir etken hücrelere karşıtten üretmelerini öğretir görüldüğünde, *gerçekte* onları kalıtımsal olarak yapmaya düzeneklendikleri şeyi yapmak için harekete geçirmektedir. (vurgulama eklendi)

Üçüncü örnek de *Rules and Representations*'dan alınmıştır; bu kitapta Chomsky son dilbilim kuramındaki gelişmelerden söz eder: 'Sanırım şimdi, *gerçekten* ilk kez, hiç değilse *doğru* özellikleri olan evrensel dilbilgisi dizgelerini önerebilecek bir aşamaya gelmiş gibiyiz (s.68, vurgulama eklendi). Bilimsel araştırmaya yaklaşımını gösteren daha sonraki bir önermesinde Chomsky dil bölmesi (language module) kavramından söz eder: 'Deneysel bir konu ve kuşkuya elbette yer var ama bana öyle görünüyor ki, olgular bizi şu sonuca götürüyor: zihnin yapısı aslında bölmelidir(modular); yaygın olan tersine varsayıma karşın bu çok da şaşırtıcı gelmemelidir.'

Bu son örnek bizi Chomsky'nin son otuz yıldaki dilbilim araştırmalarında en belirleyici konuya getiriyor: 'psikolojik gerçeklik' konusuna. Chomsky şu günlerde yapısalcılarının 'bulgulama işlemlerini' reddetmiş durumda, kendisini psikolojik gerçekliğe bağlamış durumda. Dil yetisi anlayışımızı (mutlaka gerçekliğini değil) geliştirecek örneksemelerle, eğretilmelerle ya da modellerle uğraşmaktan pek hoşlanmıyor. Bunun yerine dil araştırması bizi insan beyninin yapısını anlamaya daha çok yaklaştırmalı. Sürekli olarak dil konusunda böyle savlar ileri sürüyor: 'Ne zaman psikolojik varsayımlar sunduğumuzu ve 'içteki psikolojik düzenekleri' betimlediğimizi söylemeye yanaşacağız? Anladığımız kadar, her aşamada psikolojik varsayımlar sunduğumuzu ve 'içteki düzeneklerin' yerine getirmesi gereken koşulları açıkladığımızı söylemeye hazır olmalıyız (Rules, s.112).

Chomsky'nin Gerçekçiliğinin politik düşüncesini de kapsadığına hiç kuşku yok. 20 yüzyılın tanınmış birçok felsefecisinin tersine (Camus, Lacan, Sartre, Derrida, Kenneth Burke- kuramları, dilin insanlara içinde yaşadıkları dünyayı yaratmakta yardımcı olduğu ve değerlerin göreceli olduğu düşüncesini öne süren yalnızca birkaçının adını anarsak) Chomsky 'iyi' ve 'kötü' kavramlarına inanır. Bunlar gerçektir.

Bu insan zihninin iyi ile kötüyü tanımada bir rolü olmadığı anlamına gelmez. Yukarıda açıklandığı gibi, insan beynindeki ayrıştırma işlemleri ona bu kavramları tanıma(yaratma değil) olanağı verir. İnsanoğlunun ahlak konusu ile uğraşma yeteneğinden söz ederken Chomsky 'ahlak yargısının temel insan doğasında bulunduğunu öne sürer. Kimi şeyleri doğru, kimilerini yanlış olarak düşünmemiz salt bir gelenek sorunu olamaz. Dilde olduğu gibi, çevre, bu dizgeyi bütün varsıllığı ve uygulanabilirliği içinde çocuğa sunamayacak kadar yoksul ve belirsizdir. Konuyu

çok az bildiğimize kurgulama yapmak zorunda kalırız; ama kuşkusuz çocuğun edindiği ahlak ve tinsel değerler dizgesinin doğuştan gelen bir tür insan yetisine çok şey borçlu olduğunu düşünmek usa uygun düşüyor.'

İlk bakışta bu metin Chomsky'yi Berkeley idealizminin bir yandaşı yapabilir. Yalın bir biçimde söylemek gerekirse, Berkeley bütün evrenin ancak onu algılayan zihinlerde bulunacağını söylüyordu. Berkeley'in felsefesinde düşünlerin onu algılayan zihinlerden ayrı bir varlıkları yoktur. Chomsky'nin dil kuramı bir anlamda, gerçekçiliğe karşıt olarak idealizme yatkındır. Ne de olsa 'E' (externalized - dışlaştırılmış) diline karşıt olarak 'I' (internalized - içselleştirilmiş) dilini ortaya atan ve bunu yaparken dili, konuşanların somut sözcelerinden çok, konuşanın zihnindeki soyut bilgi olarak tanımlayan Chomsky'nin kendisidir. Ancak Chomsky'nin, idealizme bağlanılacaksa gerekli olan Kartezyenlerin ruh-beden ikiliğini kabul etmediğini anlamak önem taşımaktadır. Chomsky zihinden söz ettiğinde, aşağıdaki metinde açıkladığı gibi, özdek(material) dünyasından söz eder: 'Sanırım usçu terimleri kullanabiliriz ve kullanmalıyız ama sanıyorum kendimizi 'bir ikinci töz'ün (substance) özelliklerini, bedenden tümüyle ayrı ama bedenle belki de tanrısal bir aracılıkla, gizemli bir biçimde etkileşimde olan bir 'ikinci tözün' özelliklerini araştırıyor gibi düşünemeyiz. Tam tersine, doğru ya da yanlış, gerçek bir açıklayıcı kuramın oluşturulabileceği, ilgilendiğimiz konunun niteliği konusunda gerçekten anlayış sağlayabilecek bir kuramı oluşturabilecek özdek dünyasının özelliklerini inceliyoruz.'

Burada olanları ele almak oldukça karmaşık birşey. Bu karmaşıklığa biraz göz atalım. Burada Chomsky'yi ilgilendiren olgular insan beyninin işleyişidir. Chomsky, insan beyninin kendisinin,kendisi ile ilgili olguları bulgulayabilecek biçimde yapılandırılabilceğini öne sürüyor- ayrıştırma işlemleri yoluyla. Ancak burada araştıran araç (beyin) özdeksel (material) olduğundan, idealizmde gerektiği biçimde zihin ve özdek arasında bir ayrım yapamıyoruz. İnsan beynindeki yapılar (araştırmanın hem aracı hem de nesnesi) gerçektir.

Zihinde bulunan,insana ahlak ilkelerini bulgulama olanağı veren doğuştan gelen ilkelerden söz etse bile, bu durumda, Chomsky'nin politik düşüncesini idealizm olarak düşünmek için bir neden bulunmuyor. Berkeley nasıl fiziksel dünya gerçeğini yadsımamışsa ('zihin' olmadan bunun bilinmeyeceğini kabul edersek), Chomsky de, zihnin özdeksel niteliğini kabul edersek, 'bilmede' zihnin temel rolünü yadsımayacaktır. Bir kez bu benimsendi mi ahlak kavramları gerçek olur.

Chomsky'nin bir gerçekçi olarak durumu, politik yargılarını aşağıdaki biçimlerde sunmasında kuşkuya yer bırakmayacak biçimde görülüyor:

Bir nebze politik zekası olan bir kimse için apaçık olması gereken şudur: günümüzdeki dünya sorunu 'Çin'i içine' almıyor, Amerikayı içine alıyor. Bu nedenle, propaganda barajını aşabilirsek anlaşılacaktır ki Washington dünyanın işkence ve politik öldürü

başkenti olmuştur. Eğer olgularla (Vietnam'daki sorumluluklarımızla) yüzleşilebilseydi, ve uluslararası yasa ve en temel ahlak kuralları işleseydi, binlerce Amerikalı politikacı ve askeri planlamacı Nurenberg türü yargılamaların adayları olacaktı.

Chomsky'nin politik değerlendirmeleri nadiren koşulludur. Şöyle demez, 'olaylar görüldüğü gibi ise, Washington işkence ve öldürü başkentidir; 'ya da' bir açıdan bakıldığında, Washington işkence ve öldürü başkentidir.' Nasıl insan beyni belli bir biçimde yapılanmış (ya da yapılanmamışsa) (bilimsel çözümleme böyle olup olmadığı konusunda bize yardım etmelidir) ,politik gerçekler de oldukları gibidir.

Chomsky'nin dilsel ve politik düşünceleri arasındaki benzerliklere ilişkin bu kısa tartışmayı bir yana bırakmadan önce, politik yorumlarında hep var olan ve dil konusundaki düşüncelerinde önemli bir rol oynayan bir başka konuya dikkati çekmek de önem taşımaktadır: otoriteye güvensizlik. Çok açık ki Chomsky politik alanda her tür otoriteden kuşku duyuyor. Bizimle görüşürken Chomsky bütün öznel otoriteler konusundaki kaygılarını dile getirdi. Öznel olmayan otoriteyi tam olarak neyin oluşturacağı açık değil, ama sanıyorum Chomsky gerçek otoritenin uğruna yetki kullanılan davanın öneminden geleceğini söyleyecektir. Açıkçası Chomsky'nin kullanmaya razı olacağı yetki 'ahlaki' yetkidir. Hükümetin eylem yapma yetkisi, yapmayı önerdiği eylemin haklılığı ile eşdeğerlidir.

Genel olarak hükümetlere ve özel olarak Amerikan hükümetine yönelttiği birçok saldırıya karşın Chomsky bir hükümetin kararlı eylem yapma, özellikle askeri eylem yapma yetkisi olması olasılığını görmezlikten gelmez. *American Power and the New Mandarins* (Amerikanın Gücü ve Yeni Yetkililer)'de Chomsky 'nezaketin nezaketi doğuracağına' inanmak için bir neden olmadığını söyler ve bu nedenle barışçı çözümlerin olanaklı olmadığı dönemler olabileceğini düşünür. Belirli (ve yakınlarda olan) bir örnek vermek gerekirse, Chomsky Amerikanın 1991 kışında Irak'a karşı savaşa katılmakta haklı olduğuna inanmasa da, dünya topluluğunun Saddam Hüseyin yönetimine karşı bir eyleme katılmasında ahlaksal bir neden olduğuna inanır. Durumu doğru olarak çözümleyebilen herkes için Saddam Hüseyin'in dünya barışı için bir tehdit oluşturduğu (bugün de oluşturmakta olduğu) apaçıktır.

Ancak yetkilerini doğal olarak kullanmaları için Chomsky hükümetlerin haklı olmaları gerektiğine inanır. Güçlü oldukları için, uygun biçimde seçildikleri için ya da bizim oldukları için yetki savında olamazlar. Eylemlerinde haklı iseler, yetkileri vardır. Haklı değillerse, yetkili değillerdir ya da olmamalıdır. Buraya değin açıkça anlaşılabilir olabileceği gibi, Chomsky bütün usçu ve açık-düşünen partilerin haklı olup olmadıklarını belirleyebilmeleri gerektiğini düşünür.

Yetki dilsel düşünce tarihinde de önemli bir kavramdır. Julie Tetel Andresen, *Linguistics in America 1779-1924: A Critical History (1779-1924 Döneminde Amerikada Dilbilim: eleştirel bir tarih)* adlı yapıtında otoritenin rolüne ilişkin düşüncelerini açıklar. Andresen dilbilimsel yaklaşımları ikiye ayırır: politik ve özerk

olanlar. Amerikan dilsel düşünce tarihini izler ve yapısalcılığın başlangıcına değin temelde politik olduğunu gösterir. Amerikanın en önemli iki felsefecisi, Noah Webster ve William Whitney, dili toplumun ve konuşurlarının inançlarının toplamı olarak görürler. Whitney'e göre, 'Varolan dilin hiçbir birimi bir bireyin işi değildir, çünkü söylemek için seçtiğimiz şeyler, arkadaşlarımızca benimsenip kullanılıncaya değin dil değildirler. Konuşmanın bütün gelişimi, bireylerin edimleriyle başlamış olsa bile, toplum tarafından sağlanır.' Temelde demokratik olan bu dil görüşü, 19. yüzyılın ikinci yarısında, dili 'aristokratik bir seçkinler grubunun malı olarak gören Thomas Sheridan'ın sözde filolojik görüşüne bırakmıştır.

Dile politik yaklaşımın tersi özerk dilbilimdir. Özerk dilbilim geleneğine sıkı sıkıya bağlı birisi olarak Chomsky geçmişini Yeni dilbilgisi uzmanlarına (Neogrammarians) ve onlardan önce W. von Humboldt'a değin uzatır. Cartesian Linguistics (Kartezyen Dilbilimin)'nde Chomsky Humboldt'un katkılarından söz eder - üretici, sabit ve değişmez bir ilke olarak 'dil'in biçimleri' kavramını geliştirerek, olağan dil kullanımını oluşturan bireyin sınırsız 'yaratıcı' edimleri için araç sağlayan, onların kapsamını belirleyen Humboldt, dilbilim kuramına özgün ve önemli bir katkıda bulunur- ne yazık ki bu çok yakın zamanlara değin anlayamamış ve kullanılamamıştır.'

Öyleyse özerk dil anlayışında 'dil biçimleri', bir siyasal, toplumsal yapıda, konuşurun dışında olmaktan çok anadil konuşurunun beynindedir. Bu bakımdan bir dilin konuşuru ve anadil konuşurunun yeteneklerini inceleyen kimse, insan beyninin yapılanmasından sorumlu olan 'doğal' yetkili dışında bir yetkili aramamalıdır.

Chomsky, dilbilim bir bilim olacaksa bu tür temel ilkelerin kaçınılmaz olduklarını öne sürer. Kendisinden önce gelenler büyük ölçüde aynı görüşte değillerdi. Dil çalışmasını bir bilim olarak, hiç değilse bir doğal bilim olarak görmüyorlardı. Temel düşünce yöntemi düşünöldüğünde, bilim olmasa Chomsky bu konuyla ilgilenmezdi.....

Chomsky'nin dilbilime katkısı bir anlamda son derece yalındır: dilbilimi yaratmıştır Chomsky. Elbette Chomsky'den önce de kendisine dilbilimci diyenler vardı. Birçok kimse dilbilim sözcüğünün başlangıcını Whitney'in dizgeli yaklaşımına, kimileri Sir William Jones'a, daha başkaları da Boas'a değin uzatırlar. Bu kişilerin herbiri dil çalışmalarını bilim olabileceği bir noktaya değin taşımışlardır; ancak bu yeni bilimin doğuşunu gösteren soruları Chomsky sormuştur.

Alındığı yer: Day, F. (ed) (1994) *Noam Chomsky*. Twayne Publishers, New York, (s. 181-190)